01/12/2020

“Η μνήμη του Πρωτοκλήτου”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου

Ένα άρθρο για την μνήμη του Αγίου Ανδρέα του Πρωτοκλήτου Αποστόλου δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μητρόπολης Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου. “Η κατ’ έτος εορτή επί τη μνήμη του Πρωτοκλήτου Αποστόλου Ανδρέου εκφράζει και καταδεικνύει την πίστη μας στην αιωνιότητα της Εκκλησίας, το ακατάλυτο, την συνέχειά της στους αιώνες και την ενότητά της στο παντελές” αναφέρει μεταξύ άλλων.

Διαβάστε αναλυτικά:

Η κατ’ έτος ανακύκληση των μεγάλων εορτών της πίστεώς μας παγιώνουν, αναμφιβόλως μέσα στην ψυχή μας την βεβαιότητα της ανα τους αιώνες επεκτάσεως της Εκκλησία του Χριστού. Χθές και σήμερον και εις τους αιώνες οι αυτές άγιες ημέρες, η αυτή πίστη και ευλάβεια, η αυτή λατρεία, ο αυτός ιερός χώρος, το αυτό χριστιανικό πνεύμα. Και εν μέσω αυτών η Εκκλησία του Χριστού συνεχιζομένη και παρατεινομένη εις το παντελές. Ασφαλώς **η κατ’ έτος εορτή επί τη μνήμη του Πρωτοκλήτου Αποστόλου Ανδρέου εκφράζει και καταδεικνύει την πίστη μας στην αιωνιότητα της Εκκλησίας, το ακατάλυτο, την συνέχειά της στους αιώνες και την ενότητά της στο παντελές.**

Είναι γνωστή η θεολογική βάση, ότι «Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική» είναι η Εκκλησία του Χριστού. Το Σύμβολο της πίστεως, το οποίο σε κάθε λειτουργική Σύναξη επαναλαμβάνουμε και το οποίο μανθάνουμε και ομολογούμε, ως γνήσια τέκνα της Εκκλησίας, από την πρώτη στιγμή που εισερχόμεθα στην Εκκλησία και που αποκτούμε συνείδηση εκκλησιαστική, εκφράζει την αλήθεια αυτή κατά τρόπο κατηγορηματικό. Είναι γνωστή ακόμη η εκκλησιολογική θέση των Ορθοδόξων, ότι η «Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική» αυτή Εκκλησία δεν μπορεί να είναι άλλη από την Μία και αδιαίρετη Ορθόδοξη Εκκλησία μας. Υπάρχει Μία Εκκλησία, που διατήρησε αλώβητη και απαρασάλευτη την διδασκαλία του Κυρίου και των Αποστόλων, διασώσασα από των Αποστόλων την διαδοχή των προσώπων στους επισκόπους και τον κλήρο της, αντιμετώπισε και απέκοψε κάθε πλάνη και κάθε πλανηθέντα από το υγιές σώμα αυτής, διατηρώντας διαρκή τη Χάρη και την έννοια των σωστικών μυστηρίων στα όσα επιτελεί μυστήρια, και απέβη η μόνη σώζουσα κιβωτός στους αιώνες. αυτή η Εκκλησία είναι η Μία Ορθόδοξη Εκκλησία μας.

Η τόσο ιστορική όσο και υπερφυσική πραγματικότητα υπάρχουσα Ορθόδοξη Εκκλησία, εκ των ένδον κρινομένη όσο και εκ των έξω ορωμένη, είναι μια συμπαγής δύναμη, ένα σώμα ενωμένο, μία ολότητα, της οποίας η ενότητα συμπίπτει σε συγκεκριμένα σημεία, τα οποία και οι είναι γνώμονες, τα αλάνθαστα κριτήρια, οι αποδείξεις και τα σύμβολοα της ενότητας της Μίας Ορθοδοξίας μας, καθ’ όσον ο Χριστός είναι Εις και ο Μόνος Αληθινός Θεός.

Η ενότητα της πίστεως. Αυτή εκδηλώνεται εντός της Ορθοδοξίας με την ιστορικά αδιαμφισβήτητη και θεολογικά ομοιότυπη έκφραση και αποδοχή των ίδιων δογμάτων και των ίδιων κεφαλαιωδών διδασκαλιών της Μίας και αδιαίρετης και αληθινής Εκκλησίας μας. Είναι αυτή, η οποία αποδέχεται και στέργει, όπως λέγει και η σχετική θεμελιώδης ομολογία πίστεως των εκάστοτε χειροτονούμενων επισκόπων της Ορθόδοξης Εκκλησίας «τάς ἁγίας καί Οἰκουμενικάς ἑπτά Συνόδους,

αἵτινες ἐπί φυλακῇ τῶν ὀρθῶν δογμάτων συνηθροίσθησαν, καθομολογοῦσα τούς ὑπ'' αὐτῶν διωρισμένους στέργειν καί φυλάττειν κανόνας καί τάς ἁγίας διατάξεις, ὅσαι τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν Πατράσι, κατά διαφόρους καιρούς καί χρόνους διετυπώθησαν, πάντας οὕς ἀποδέχονται συναποδεχομένη καί πάντας οὕς ἀποστρέφονται συναποστρεφομένη».

Η ενότητα της παραδόσεως. Η Ιερά Παράδοση, δηλαδή, εμφανίζεται στην ζωντανή και δια ζώσης μεταβιβασθείσα διδασκαλία του Κυρίου και των Αποστόλων, η οποία με την Αγία Γραφή είναι ο άλλος τρόπος εκφοράς της Αποκαλύψεως και η οποία είναι αποθησαυρισμένη στην Εκκλησία και οικοδομεί την ζωντανή μαρτυρία του Παρακλήτου, ο οποίος, σύμφωνα με την διδασκαλία του Κυρίου, μένει στην Εκκλησία πάντοτε, για να οδηγεί αυτήν «εἰς πᾶσαν τήν ἀλήθειαν». Η Παράδοση αυτή , σαν ιερή παρακαταθήκη εντός της Ορθοδόξου Εκκλησίας, είναι ένα από τα εξωτερικά και έκδηλα κριτήρια της ενότητας της Μίας Ορθοδοξίας μας.

Η ενότητα της λατρείας. Αυτή εκφράζεται με την υπό πάσης της Ορθοδόξου Εκκλησίας αντίληψη και εκδοχή του αυτού πνεύματος «τοῦ προσκυνεῖν καί λατρεύειν τόν ἐν Τριάδι ὑμνούμενον Θεόν, τόν ἐν ἁγίοις ἐπαναπαυόμενον, καί τόν αἶνον, τήν δόξαν καί τάς ἱκετηρίους δεήσεις ἡμῶν ἀποδεχόμενον καί τάς ἀνάγκας θεραπεύοντα» και τούτο δια των κοινών λατρευτικών τύπων, των ιδίων ευχολογίων και τελετών και κυρίως από τα ίδια μυστήρια μέσω των οποίων εκφράζεται η κοινή λατρευτική ζωή, η οποία οπουδήποτε και παρά την ποικιλία και πολλαπλότητα των εξωτερικών τύπων και μορφών εκφράσεως και γλώσσας, είναι η μία ορθόδοξη λατρεία της Μίας Ορθοδόξου Εκκλησίας μας.

Η ενότητα της ορθοδόξου συνειδήσεως, του ορθόδοξου κριτηρίου ή αισθητηρίου ή πνεύματος ευρύτερα, το οποίο διττώς απηχεί, σε κάθε περίπτωση, την Ορθοδοξία των Ορθοδόξων μελών της Εκκλησίας. Αφ' ενός δια της ορθοδόξου εκφράσεως και εμφανίσεως της Ορθόδοξης Πίστης από κάθε ορθόδοξο μέλος της Εκκλησίας, ανεξάρτητα μάλιστα από την πνευματική του κατάρτισης του. Αφ' ετέρου με την διαίσθηση, ή αναγνώριση ή αντίκρουση και απόρριψη όλων όσων δεν είναι ορθόδοξα επί τη βάσει του εσωτερικού αισθητηρίου ή κριτηρίου, που έχει κάθε ορθόδοξη ψυχή. Ασύλληπτο, αστάθμητο, εσωτερικό το κριτήριο αυτό, λειτουργεί με αδιάψευστη ακριβολογία και είναι εκείνο ακριβώς το οποίο θέτει την σφραγίδα της Ορθοδοξίας σε κάθε τι ορθόδοξο, η επιρρίπτει την κηλίδα της πλάνης και της διαστροφής σε κάθε τι που είναι ξένο και οθνείο προς της Ορθοδοξία. Η ορθόδοξη συνείδηση είναι ένα από τα πολυτιμότερα στοιχεία της ορθοδόξου ψυχής, πάνω στο οποίο οικοδομείται το ακατάλυτο της Ορθοδοξίας και η αντοχή της στις εσωτερικές και εξωτερικές απειλές και πολιορκίες.

Η ενότητα «εν ταῖς ποικιλίαις» της Μίας Ορθοδοξίας μας. Ασφαλώς παράλληλα προς τα σημεία αυτά, τα οποία εκφράζουν και πάνω στα οποία διαπιστώνεται η ενότητα της Ορθοδοξίας μας, υπάρχουν και οι πολλαπλές καταρχήν ποικιλίες αυτής, υπό τις οποίες και συνήθως συναντάται η Ορθόδοξη Εκκλησία μας στις πολλές εξωτερικές εκδηλώσεις της. Πρόκειται για όλα εκείνα τα σημεία, τα οποία διακρίνουν ή καλύτερα, διαφοροποιούν την Μία Ορθόδοξη Εκκλησία μας.

Είναι γνωστά τα σημεία αυτά. Ποικιλίες και διαφοροποιήσεις εθνικές και άλλες, διαφοροποιήσεις γλωσσικές, ποικιλίες στις εκδηλώσεις του πολιτισμού, ποικιλίες προερχόμενες από την διαφορά πολιτειακών καθεστώτων, κάτω από τα οποία ζει και αναπτύσσεται εκασταχού η Ορθόδοξη Εκκλησία, διαφοροποιήσεις στις επιμέρους διοικήσεις, ποικιλίες στις λειτουργικές παραδόσεις και τα εκκλησιαστικά έθιμα, ποικιλίες πολλάκις στην ακολουθούμενη τακτική απέναντι σε διάφορα γενικώτερα ζητήματα, διαφοροποιήσεις στην ορθόδοξη διασπορά κ.λπ.

Εν τούτοις όλα αυτά τα σημεία επί των οποίων διαφοροποιείται η Μία Ορθόδοξη Εκκλησία μας, δεν είναι σημεία που διαιρούν ή διασπούν την Μία Ορθόδοξη Εκκλησία μας. Η ενότητα αυτή των ποικιλιών έγκειται στην πολλαπλότητα των επί μέρους εκδηλώσεων και μορφών ζωής και δράσεως και ιστορίας και θεσμών και παραδόσεων και προσαρμογών στην Ορθοδοξία, πολλαπλότητα η οποία δίδει ίσως στην Ορθοδοξία όψη και εμφάνιση ποικίλη κατά τόπου. Θα πρέπει, όμως, να ομολογήσουμε, ότι **η Ορθοδοξία διασώζει κατ' αυτό τον τρόπο τον επιχώριο χαρακτήρα της και το χρώμα του τοπικισμού ή αυτοχθονισμού ή και του βαθμού πολιτισμού στο εκάστοτε περιβάλλον αυτής.** Το γεγονός αυτό δεν

μερίζει ούτε διαμερίζει την Ορθοδοξία σε πολλαπλές ορθοδοξίες, ούτε διακρίνει την Μία Εκκλησία σε πολλές εκκλησίες, διαφορετικές κατά το νόημα και την ουσία της.

Η σημερινή ημέρα, επί τη μνήμη του Αποστόλου Ανδρέου, του Πρωτοκλήτου, δίδει μια επί πλέον εγγύηση στην βεβαιότητά μας, ότι ανήκουμε στην Μία και αδιαίρετη Ορθόδοξη Εκκλησία, διότι η πίστη μας στον ένα και μοναδικό Θεό είναι ο πολύτιμος θησαυρός, τον οποίο μας κληροδότησε ο τιμώμενος άγιος, περί του οποίου, τον Ε΄ αιώνα, γράφει ο Σελευκείας Βασίλειος· «...Τοῦτο πρῶτον Ἀνδρέου κατόρθωμα· ὅτι ἠὖξησε τῶν ἀποστόλων τόν ἀριθμόν· προσήνεγκε Πέτρον εἰς Χριστόν, ἵνα εὕρῃ Χριστός τόν τῶν μαθητῶν κορυφαῖον· ὥστε καί ἐν οἷς ὕστερον εὐδοκιμῶν ὁ Πέτρος εὑρίσκεται, παρά Ἀνδρέου τῆς εὐδοκιμήσεως ἔχει τά σπέρματα».